

Nationell patientenkät: Psykiatri

Nationell patientenkät är ett samlingsnamn för återkommande nationella undersökningar av patientupplevelser inom hälso- och sjukvården. Samtliga regioner i Sverige deltar och arbetet samordnas av SKR. Genom enkäterna kan patienterna dela med sig av sina erfarenheter och upplevelser av vården och på så sätt vara med och påverka och förbättra hälso- och sjukvården. Psykiatrimätningen är uppdelad på tre olika mätningar som inkluderar vuxenpsykiatri öppenvård, vuxenpsykiatri slutenvård och barn- och ungdomspsykiatri öppenvård. Mätningen genomförs gemensamt vartannat år och den senaste mätningen var 2022.

Dimensioner

Enkäten och resultatet är uppbyggt utifrån 7 olika dimensioner. Här nedan kommer en beskrivning av dimensionerna.

- Emotionellt stöd

Dimensionen avser att belysa om patienten upplever att personal eller behandlare är aktiva och lyhörda inför patientens oro, ångest, smärta, farhågor, rädslor eller smärtor. Och om de är tillgängliga och stödjande, på ett för patienten tillfredställande sätt.

- Delaktighet och involvering

Dimensionen avser att belysa huruvida patienten upplever sig involverad och delaktig i sin vård och beslut som rör vården. Dimensionen innehåller perspektiv som belyser läkarinitiativ och patientönskan samt i vilken utsträckning patienten upplever att behandlaren tog hänsyn till patientens önskemål.

- Respekt och bemötande

Dimensionen avser att belysa patientens upplevelser av vårdens förmåga till ett bemötande anpassat till individuella behov och förutsättningar. Parametrar som följs upp är om bemötandet präglades av respekt utifrån allas lika värde, medkänsla, engagemang och omsorg. Denna dimension är nära besläktad med Delaktighet och involvering.

- Kontinuitet och koordinering

Dimensionen avser att belysa patientens upplevelser av vårdens förmåga till kontinuitet och koordinering. Alltså hur väl patientens vård samordnas internt och externt. Parametrar som följs upp är hur patienten upplever personalens förmåga att samarbeta med varandra i relation till patienten. Dimensionen innehåller även uppföljning av patientönskan, avseende kontinuitet.

- Information och kunskap

Dimensionen avser att belysa hur väl patienten upplever att vården förmår informera och kommunicera på ett sätt som är anpassat till patientens individuella förutsättningar och på ett proaktivt sätt. Detta innefattar information om förseningar och väntetider, att patienten får svar på sina frågor på ett begripligt sätt. Att patienten får information om behandling, medicinering, biverkningar och varningssignaler att vara uppmärksam på.

- Tillgänglighet

Dimensionen avser att belysa patientens upplevelser av vårdens tillgänglighet vad avser närhet, kontaktvägar och personalens tillgänglighet för patienten och patientens anhöriga.

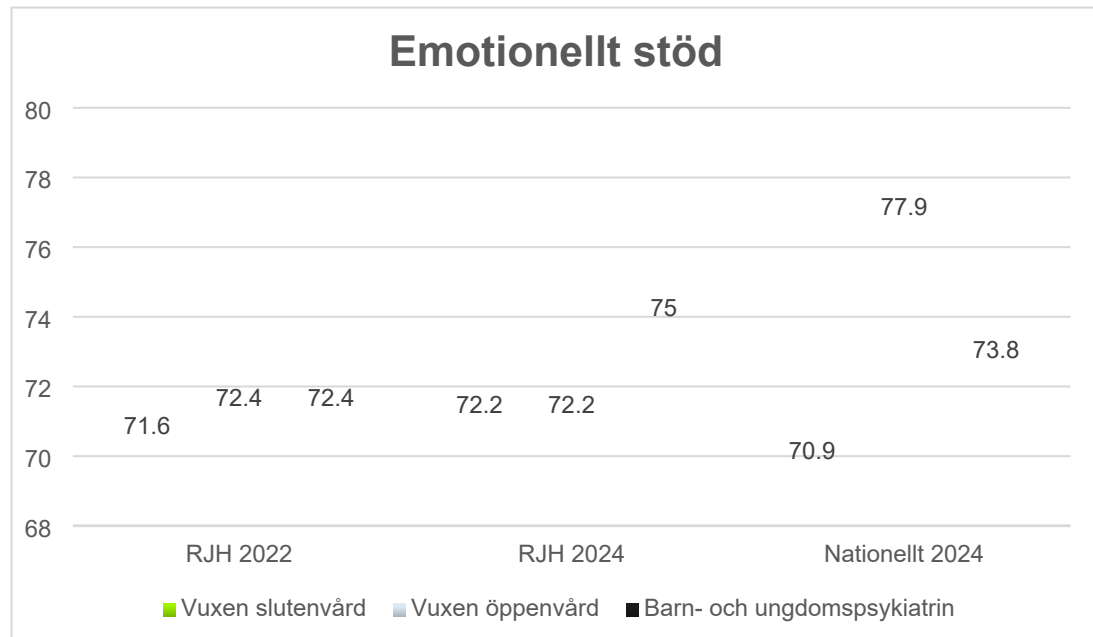
- Helhetsintryck

Dimensionen avser att belysa patientens upplevelse av vården som helhet, övergripande förväntansstyrda faktorer, upplevd effektivitet och upplevt utfall samt omhändertagande och trygghet.

Resultat

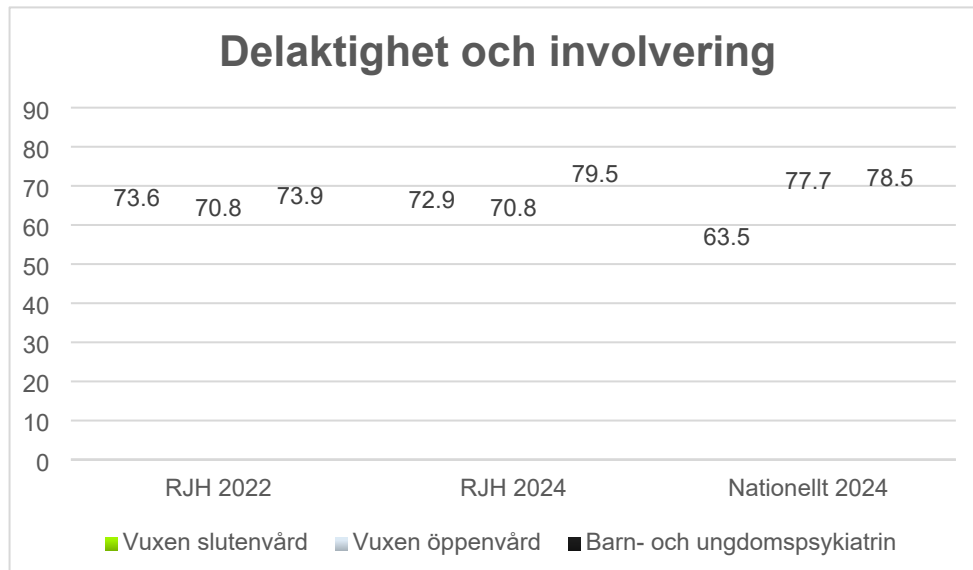
Resultat redovisas i dimensionerna som beskrevs ovan. Staplarna visar andelen positiva svar i den aktuella dimensionen. Resultatet som redovisas är regionens resultat på föregående mätning (2022), regionens resultat på årets mätning samt det nationella snittet för 2024.

Emotionellt stöd

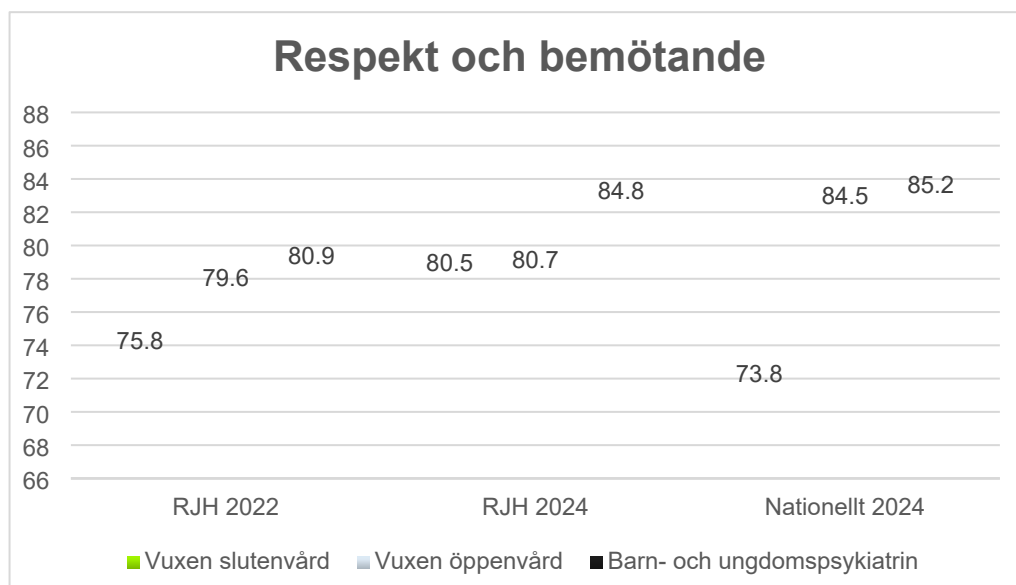
Drygt 72 % av respondenterna var positiva till det emotionella stödet de fick av vårdpersonalen. BUP sticker ut något med 75% positiva svar vilket är ett högre resultat än snittet i riket (73,5%). Jämför man med föregående mätning 2022 så har andelen positiva svar ökat i slutenvården och BUP.

Delaktighet och involvering

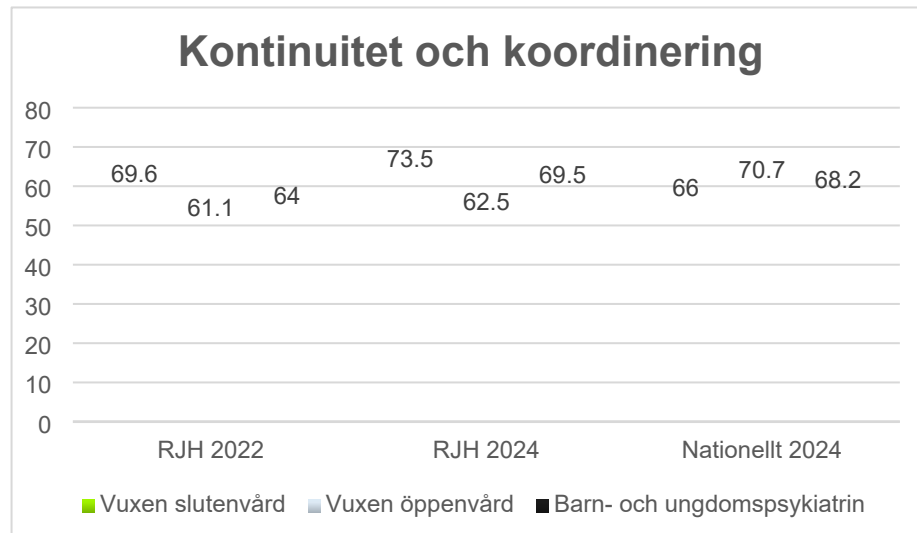
Region Jämtland Härjedalen ligger över snittet i riket när det gäller slutenvård och BUP. Från föregående mätning har BUP även ökat andelen positiva svar från 73,9% till 79,5%. Öppenvården ligger under snittet i riket på enbart 70,8% positiva svar. Det som drar ner andelen positiva svar är främst att respondenterna upplever att behandlaren inte gjorde de närliggande delaktiga i den utsträckningen man önskade. Enbart 57,4% ansåg att närliggande hade blivit tillräckligt involverade i vården/behandlingen.

Respekt och bemötande

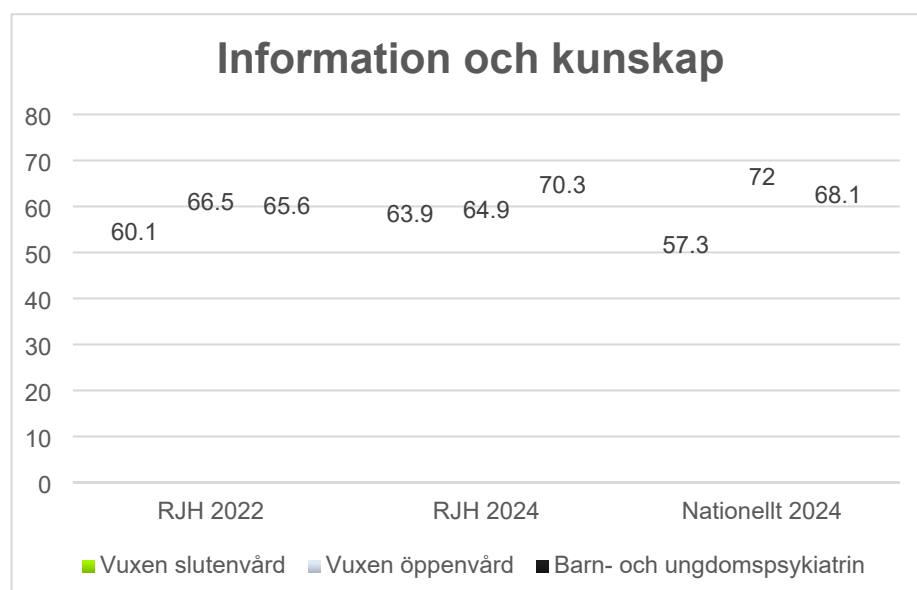
Region Jämtland Härjedalen har ökat andelen positiva svar på samtliga mätningar jämfört med 2022. Jämför man med riket är det slutenvården som ligger kraftigt över rikssnittet medan BUP och öppenvården ligger under.

Kontinuitet och koordinering

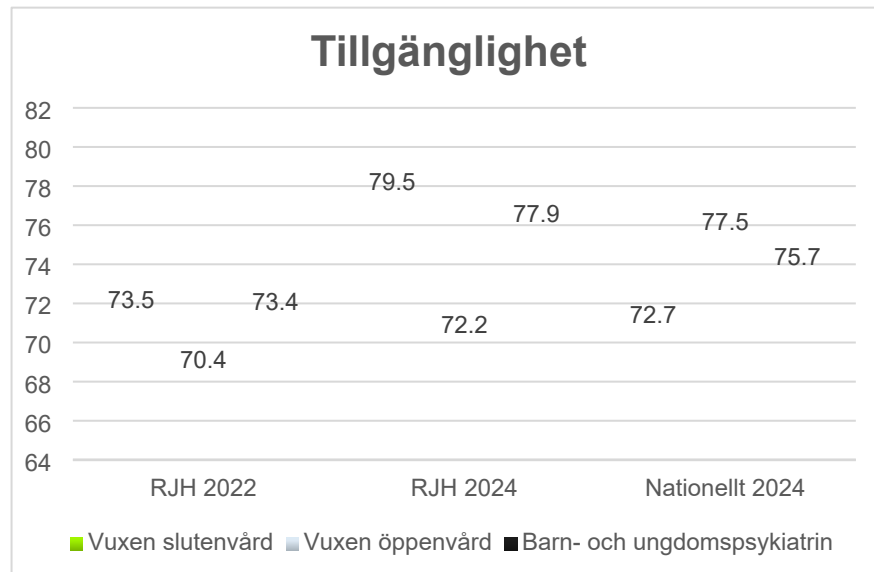
Dimensionen kontinuitet och koordinering visar även den på en positiv utveckling jämfört med 2022 då samtliga tre mätningar har ökat i andelen positiva svar. Jämfört med riket så ligger även slutenvården och BUP högre än rikssnittet. Något som drar ner resultatet i öppenvården är att respondenterna önskar mer hjälp med kontakt med arbete, skola och Försäkringskassan samt utökad samordning av kontakter med vården.

Information och kunskap

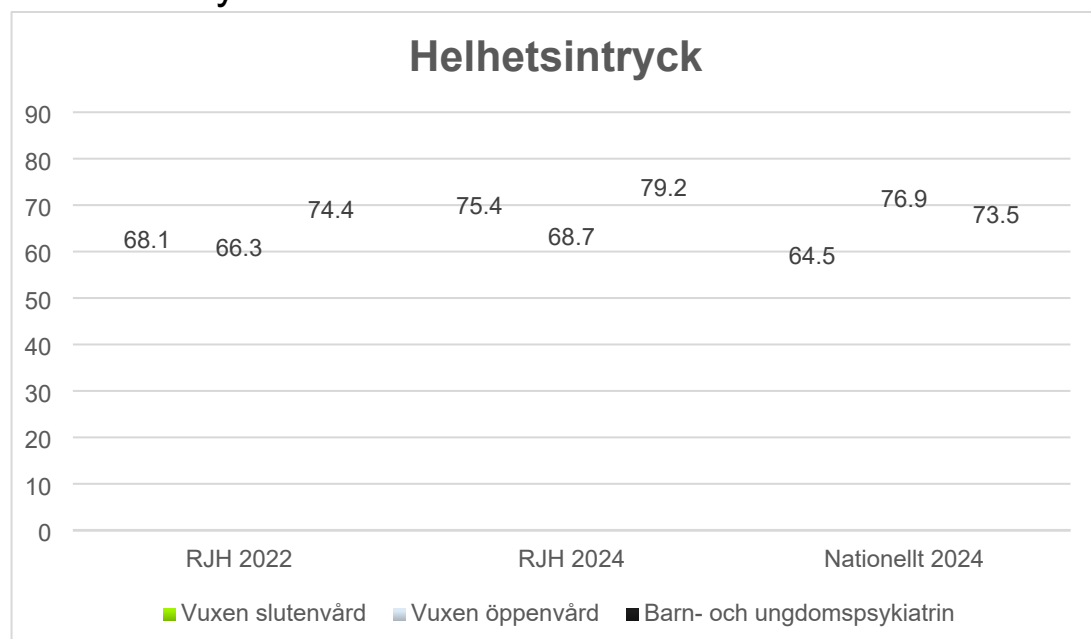
På denna dimension placerar sig regionen över snittet i BUP-mätningen och får näst bäst resultat i landet inom slutenvårdsmätningen. Öppenvården ligger under snittet för riket. Det som drar ner betyget är framför allt svaret på frågan "Fick du tillräckligt med information om stödgrupper, patientföreningar eller liknande?" där enbart 31,5% ansåg sig ha fått tillräcklig information.

Tillgänglighet

På dimensionen tillgänglighet ser vi också en ökning på samtliga resultat jämfört med den föregående mätningen. Jämför med riket är BUP och slutenvård åter igen över snittet i landet medan öppenvården ligger under.

Helhetsintryck

Utifrån ett övergripande helhetsintryck av vården så får Region Jämtland Härjedalen ett bättre betyg av respondenterna denna mätning jämfört med föregående mätning. Ser man till placering i riket (21 regioner) på denna dimension så hamnar slutenvården på plats 2. BUP hamnar på plats 4 och Öppenvården på plats 21.

Sammanfattning

Resultatet för Region Jämtland Härjedalen är både positivt och negativt. Det positiva är att resultatet på de tre olika mätningarna går i rätt riktning och har sedan föregående mätning förbättrats inom de flesta dimensioner.

Den psykiatriska slutenvården och barn och ungdomspsykiatri tar stora kliv framåt och placerar sig på en hög nivå jämfört med övriga regioner. Jämfört med andra nationella mätningar på andra delar av sjukvården ligger dock psykiatri överlag på ett ganska lågt resultat. Detta är inte specifikt för vår region och vittnar om de utmaningar som finns.

Ser vi till den vuxna psykiatriska öppenvården ser resultatet inte lika bra ut om man jämför med övriga landet. Utifrån resultatet går det att identifiera tre huvudsakliga problem som respondenterna upplever. Väntetider, möjligheterna att få kontakt med klinik/personal och att man inte får träffa samma läkare. Många av respondenternas fritextsvar vittnar om problem kopplat till detta. Flera respondenter önskar även en bättre koordinering med andra vårdinstanser och även med externa parter. Dessa problem brukar visa sig även i andra enkäter och visar att man måste fortsätta utveckla arbetet med tillgänglighet, kontinuitet och koordinering.

Majoriteten av respondenterna har haft kontakt med den psykiatriska öppenvården i mer än tre år och upplever i hög grad att deras psykiska hälsa är dålig. Detta är parametrar som brukar påverka andelen positiva svar och många fritextsvar visar på en frustration kopplat till detta.